

ÚS Olomouc upozorňuje na změnu klubovní místnosti a novou adresu sekretariátu:

Činnost v nových prostorách na Výstavišti FLORA Olomouc je plně obnovena. Po předchozí domluvě si lze vyzvednout známky a Rukověti na rok 2015.

Vchod do klubovní místnosti je v areálu výstaviště Flora, za pavilonem E.

Nová korespondenční adresa ÚS Olomouc:

Český zahrádkářský svaz
Územní sdružení Olomouc
Zamenhofova 790
779 00 Olomouc

GRATULUJEME

výsledky 4. ročníku

Floristické soutěže 2015,

kteřá proběhla ve středu 22. dubna v přízemí pavilonu A na Výstavišti Flora Olomouc.

Kategorie:

1. žák ZŠ	Bára Chudobová, ZŠ a MŠ Lutín – 1. místo Monika Štefová, ZŠ Doloplazy – 2. místo Jakub Holec, ZŠ a MŠ Lutín – 3. místo
2. junior - žák SŠ	Sáva Kroupová, CGNŘ Olomouc – 1. místo Marie Siváková, SOU Velký Újezd – 2. místo Bára Malovaná, CGNŘ Olomouc – 3. místo
3. senior - člen ČZS	Olga Solařová, ZO Velký Újezd – 1. místo Jaroslava Malíková, ZO Olomouc-město – 2. místo Marta Pohorská, ZO Olomouc-město – 3. místo

Všechny soutěžní práce byly po dobu výstavy „Flora Olomouc – jarní etapa“ vystaveny v samostatné expozici Českého zahrádkářského svazu pavilonu C.

POZVÁNÍ NA VÝSTAVY:

Centrum léčivých rostlin Lékařské fakulty Masarykovy univerzity ve spolupráci s Botanickou zahradou hl. města Prahy zve širokou veřejnost na **53. výstavu léčivých rostlin**, na téma **Jedovaté rostliny**, která se koná **od 18. 6. do 5. 7. 2015** denně od 9 do 18 hodin. **Specializovaná zahrada léčivých rostlin Lékařské fakulty Masarykovy univerzity v Brně** je jednou z nejstarších a druhově nejvíce zastoupenou sbírkou rostlin tohoto typu u nás. Na ploše přibližně jednoho hektaru je pěstováno přes 800 druhů a kultivarů rostlin léčivých, tonizujících, aromatických, kořeninových i toxických. Najdete zde typické domácí druhy, rostliny vzácné a ohrožené, i řadu léčivků z celého světa. Odborníky vysoce ceněná je sbírka rostlin z čeledi mákovitých (Papaveraceae), čítající okolo 70 taxonů. **Adresa: Údolní 74, Brno - Kraví hora.**

Opava - Masarykova zemědělská škola - 23. - 25. 6. 2015 - Výstava lilií, denivek a japonských kosatců - květinové dny 2015. Výstavu pořádá **SZO ČZS IRIS HLUČÍN** k 30. výročí svého vzniku ve spolupráci s Masarykovou střední zemědělskou školou v Opavě a s Územním sdružením ČZS Opava. Výstava v areálu Masarykovy střední zemědělské školy v Opavě bude otevřena vždy od 10.00 do 17.00 h. **Doprovodné přednášky 24. 6.** (17-20 hodin, každá přednáška v trvání asi 1 hod.):

*** Vše o kosatcích *** Denivky – květiny pro líné zahrádkáře *** Vše o liliích

RŮŽOVÁ ZAHRADA - **Lysá nad Labem - výstaviště - 11. - 14. 6. 2015**

Celostátní výstava růží a letních květin a zahradnické trhy. Obrovská aranžmá z řezaných květin, především růží, ale i květin a rostlin hrnkovaných v celém prostoru haly A2. Samozřejmě součástí budou zahradnické trhy, pro pohodlný nákup návštěvníků jak v sortimentu rostlin, tak i potřeby pro dům a zahradu.

Tulln, Rakousko - Horti Austria - 10. - 12. 6. 2015

Veletrh zahradnictví, ovoce, zeleniny. Pořádá Messe Tulln společně s Agrární komorou Rakouska, Vídeňskou agrární komorou a Federací rakouských zahradníků a Svazu školkařů. Více informací najdete zde. www.messe-tulln.at/messe_kalender/horti_austria_tulln

►◄ **Nutné práce na zahrádce v červnu:**

použité informace jsou čerpány: www.zahradkari.cz: ↓

►◄ Na zeleninových záhonech zažíváme intenzivní útoky plžů, lze se proti nim bránit různými návnadovými přípravky, záhonky s mladou zeleninou můžeme obsypávat dusíkatým vápnem nebo popelem, ale na zahrádce lze zvolit i **biologickou ochranu** pomocí parazitických hlístic.

►◄ Jako čerstvá zelenina se začíná sklízet zelený hrášek, rané kedlubny, ředkvička, salát. Po sklizni je třeba uvolněné záhony urovnat a zpracovat pouze mělce (motýčka, hrábě) a co nejdříve na ně vysít další kulturu (kopr, hrách, mrkev, či keřičkové fazoly pro podzimní sklizeň), abychom co nejvíce šetřili s půdní vláhou. Též je možné vysazovat **pórek** a podzimní košťáloviny, pro podzimní zářijovou sklizeň vysít letní hlávkový salát. Vždy za 14 dní se pěstovaná zelenina (celer, **okurky**, papriky, rajčata) doporučuje **přihnojovat**. Na zahrádce nezapomeneme nechat místo pro záhonek květáku podobné brokolice, která není tak pěstitelsky náročná, jako květák. ►◄ Po větších deštích je dobré záhony nakypřit, aby se nevytvořil škraloup. Zeleninu je třeba včas odplevelovat, aby plevel nedorostl do fáze kvetení a často ji okopávat, aby se šetřila půdní vlaha. Košťáloviny a okurky nakopčete. Okurky je třeba zalévat přímo k rostlinám, aby voda nepřišla na list. **U hnojivého roztoku** volte raději nižší koncentraci, aby nedošlo k popálení rostlin.

►◄ S častou zálivkou nezapomeňte na celer, který je na vláhu zvlášť náročný ve formě hnojivé zálivky. Do vody se pro celer rozpouští plná hnojiva, staří praktici míchají do vody zředěnou močůvku. U brambor mimo udržování kyprého povrchu hrůbků sledujte pečlivě zdravotní stav rostlin a podle potřeby stříkejte proti plísni bramborové. Příp. výskyt mandelinky bramborové je dobré likvidovat mechanicky (sběrem), v případě větší plochy použít některý z povolených přípravků.

►◄ Po sklizni zeleniny všechny rostlinné části, vhodné ke kompostování, kompostujeme spolu s nekvetoucím plevem, zbytky trávy po pokosu a dalším vhodným materiálem. Nezapomínejte ani na své pařeníště - větřte a zalévejte nejlépe v dopoledních hodinách, aby rostliny stačily do večera oschnout. Při pečování o zeleninu na volných záhonech myslete na dostatečnou zálivku až navečer, kdy je dodaná vlaha rostlinami lépe využita.

►◄ Soustavnou péči si vyžaduje [trávník](#), který je při správném udržování opravdovou ozdobou zahrádky. Pokos trávy provádějte často, za teplých a suchých dnů nezapomeňte v podvečer na zálivku. Protože se častým sečením porost vysiluje, nezapomeňte ani na přihnojování. Pokosenou trávu (bez rostlin ve stadiu květu) je možné využít na mulčování. ►◄ V tomto měsíci je vhodná doba na stříhání živých plotů z opadavých listnáčů (ptačí zob, pustoryl, zimolez aj.). Tvarovací řez se provádí tak, aby po ostříhání byl plot ve spodní části mírně širší, než v horní. Odkvetlá květenství některých listnáčů je třeba včas odstraňovat, aby se rostliny nevyčerpávaly tvorbou semen (pěnišníky, pustoryly). Také u keřů růží se odstřihávají odkvetlé výhony, plané výhony včas odstraňujte. Chcete-li docílit velkých květů na delších výhonech, řežte hlouběji (na 2 - 3 zjevně vyvinutá očka). Záhon růží odplevelujte a kypřete. ►◄ Tulipány a narcisy nechte po vyjmutí ze země zatáhnout, očistěte cibule a i s listy zavěste k doschnutí na suchém místě. O záhony s letničkami, jiřinkami a ostatními květinami pečujte pravidelnou zálivkou podle potřeby, kypřením a odplevelováním. Některé trvalky (floxy, lupiny a ostrožky) můžete po odkvětu hlouběji seříznout. ►◄ ►◄ Pokojovým květinám dopřejte polostín v zahrádce, kde je zapustíte i s květináčem do země. Nezapomeňte je dostatečně zalévat. ►◄ [Kiwi](#) na zahrádce nezapomeňte prořezat, pokud vám neplodí zjistěte si zda máte samčí i samičí rostlinu. ►◄ Kontrolujeme místa roubování a všechny falešné výhony, vyrostlé vedle přirostlého roubu vylamujeme, čímž umožňujeme lepší proudění mízy do roubu. Vylamujte a odřezávejte rovněž všechny nežádoucí vlky, rostoucí ze starého dřeva. ►◄ I když ovocný strom sám redukuje počet nasazených plodů tzv. červnovým propadem, je důležité v případě velké násady další [ruční protrhávání - probírka](#), aby plody měly co nejlepší podmínky pro vývoj. Ovoce tak doroste do větší velikosti, lépe se vyvine a vybarví a strom se zbytečně nevyčerpá. Platí to nejen o jablkách, ale rovněž o broskvích. ►◄ ►◄ Blíží se prázdniny a zvýšený pohyb dětí po zahradách a ve volné přírodě, již nyní bychom je měli varovat které rostliny jim mohou být [nebezpečné](#).

◄► ☀ Ochrana rostlin na zahrádce v červnu:

Uvedený kalendářní přehled je použit s laskavým svolením autora: MUDr. Josefa Horáka ↓

◄► **Při silném infekčním tlaku** houbových chorob (vlhké a teplé počasí) provádíme i v červnu **ošetření proti houbovým chorobám jádovin** (padlí a strupovitosti). Z přípravků doporučuji buď Talent, nebo Topas 100 EC. Oba působí proti oběma jmenovaným chorobám. K prodloužení účinku a oddálení vzniku rezistence se kombinují s kontaktními preparáty, např. Dithanem M 45. Jakmile však infekční tlak pomine, vracíme se zpět k samotným kontaktním přípravkům, proti strupovitosti tedy použijeme např. Dithane M 45, proti padlí [přípravek](#) na bázi síry Kumulus WG. ◄► Začátkem června dochází především ve vyšších polohách, při teplém a vlhkém počasí (v době zrání Rychlice německé) k počátkům infekce, která způsobuje **skvrnitost listů třešně a višně**. Zde kromě přípravků Dithane M 45 a Delan 700 WDG, které působí pouze preventivně, je možné použít účinnější preparáty, a to Syllit 65 WP případně i Talent.

◄► Začátkem června ošetřujeme zejména jabloně **proti obaleči jablečnému**, který způsobuje červivost plodů. Využíváme především signalizaci pomocí feromonových lapáků (např. s názvem Deltastop CP), Ten, kdo feromonový lapák do koruny jabloně nevyvěsil a zjistí na stromě první červivý plůdek, musí okamžitě použít k ošetření Biobit XL, organofosfát Reldan 22, nebo výborně účinkující systémové přípravky – neonikotinoidy Mospilan 20 SC či Calypso 480 SC. Samozřejmě jediné správné určení potřeby ošetření je pomocí lapáku. Po vrcholu náletu obaleče použijeme za 3–5 dnů biologický larvicid Biobit XL nebo za 7–10 dnů Reldan 22, Mospilan 20 SP, Calypso 480 SC. Nově se zavádí do ošetření proti obaleči [přípravek SpinTor](#), je šetrný k životnímu prostředí, působí jako požerový a kontaktní insekticid, účinkuje především na larvy ale i na dospělce.

◄► Na samém počátku června se mohou objevit především na broskvích a meruňkách při vlhkém počasí šedohnědé skvrny na listech, někdy i na letorostech ale především na plodech (převážně blízko stopky). Zde zpočátku drobné šedé až šedočerné, postupně se zvyšuje jejich počet a skvrn se zvětšují, tmavnou a korkovatí. Jde o **strupovitost peckovin** (*Fusicladium carpophila*). Pokud je to možné je třeba likvidovat napadené listy, u meruňek omezují výskyt této choroby [přípravky](#) proti hnědnutí listů (Talent, Dithane DG Neotec, případně Syllit 65 WP) a u broskvoní dokonce lépe působí [přípravky](#) proti padlí (Kumulus WG, Talent, Horizon 250 EW).

◄► Po 10. červnu začíná nálet mouchy **virtule třešňové**. Ta způsobuje červivost třešňových zrajících v červenci a v srpnu. Pozor – zde je optimálním řešením použití přípravku Calypso 480 SC. Má ochrannou lhůtu 14 dnů. [Dále je povolen k ošetření třešní i višní Mospilan 20 SP](#). Nálet virtule třešňové se dá ozřejmit pomocí

speciálních žlutých lemových desek vyvěšených do korun stromů. Bývá to obvykle v době, kdy v přírodě kvete bez černý. Proti vrtuli ošetřujeme vždy dvakrát ve v deseti až čtrnáctidenním intervalu. První postřik načasujeme při zvýšeném náletu mouchy vrtule (obvykle 7 dnů od začátku po začátku náletu tohoto škůdce, [další postřik pak za 10 dnů](#). [K ošetření višni proti vrtuli lze použít též Reldan 22](#). ◀▶ Každoročně se na ovocných stromech a na bobulovinách vyskytují listové **mšice**. Zde nesmíme váhat a včas proti nim použít Pirimor 50 WG. ◀▶ V červnu vyžaduje **réva vinná** zvýšenou pozornost při chemické ochraně. Nejprve, obvykle začátkem června, v období těsně před květem nebo nejpozději na začátku kvetení révy vinné, musíme provést další ošetření proti padlí révy a plísni révy. Použijeme například kombinaci přípravků Folpan 80 WG + IQ-Crystal. Ihned po odkvětu je třeba provést další ošetření proti padlí a plísni révy vinné. Právě v této fázi u padlí nastupuje a u plísně trvá období vysoké citlivosti mladých hroznů k infekci. Zde je třeba již upřednostnit intenzivně působící přípravky, např. Quadris + Folpan 80 WG anebo již výrobcem připravenou kombinaci obsahující obě složky pod jménem Quadris Max. Tento přípravek je možné použít během sezony maximálně třikrát. Za 2 týdny po odkvětu, kdy bobule dosahují již velikosti hrášku, provedeme další ošetření proti padlí a proti plísni révy vinné, a to stejným kombinovaným přípravkem jako při předchozí aplikaci.

◀▶ Po sklizni jahod, tedy většinou koncem června, je nutné ošetřit jahodiště. Pokud se nám vyskytne **bílá či fialová skvrnitost listů jahodníku**, sežneme porost a ošetříme přípravkem Dithane DG Neotec. Vždy bychom však po sklizni měli likvidovat **roztoka jahodníkového**. Je zde povolen přípravek Vertimec 1.8 EC.

◀▶ Červen je měsícem, kdy u zeleniny a brambor hrozí masivní výskyt plísní. U rajčat je to především **plíseň rajčete**. Musíme je proto za vlhkého a teplého počasí opakovaně preventivně ošetřovat. Jako vhodný se jeví použít před sklizní Acrobat MZ WG (0,25 %) – [nová WG formulace přípravku má při použití u rajčat ochrannou lhůtu jen 3 dny](#). Během sklizně je nutné vystřídat jiným přípravkem (např. Ridomil Gold MZ Pepite), má též tentokrát výhodnou, velmi krátkou ochrannou lhůtu (3 dny). ◀▶ U brambor hrozí výskyt **plísně bramboru** a poškození natě **mandelinkou bramborovou**. Proti plísni bramboru se opět jeví jako spolehlivý Acrobat MZ WG v koncentraci 0,25 %, poté nebo ještě účinnější nověji zaváděný Revus. Má ochrannou lhůtu pouze 3 dny. Proti mandelince jsou již dnes prakticky neúčinné pyrethroidy (např. Decis Mega, Karate se Zeon technologií 5 CS eventuálně i jiné). Pokles účinnosti vykazují již i organofosfáty. Výborně zde působí neonikotinoidy Mospilan 20 SP a Calypso 480 SC a odlišný, šetrný přípravek SpinTor.

◀▶ U **plísně cibule** opět uvádím jako spolehlivě účinný Acrobat MZ WG, který vystřídáme přípravkem Ridomil Gold MZ Pepite. Upozorňuji, že začátek června je opravdu nejzazší termín, kdy je třeba tímto přípravkem cibuli preventivně ošetřit. Ten, kdo pěstuje okurky na záhonech, se pak neobejde bez pravidelného preventivního ošetřování porostu proti **plísni dýňovitých** (dřívější název – plíseň okurky). I zde se opět nejlépe osvědčuje kombinovaný přípravek Acrobat MZ WG (0,25 %) a [výborný Aliette 80 WG](#) (0,2 %). Acrobat opět použijeme před nástupem plodnosti, naproti tomu přípravky Aliette, nebo Previcur [Energy případně strobilurin Ortivu](#) můžeme využívat i během sklizně – vždy je aplikujeme ihned po otržení plodů, všechny mají totiž velmi krátkou ochrannou lhůtu – 3 dny. Ten, kdo má k dispozici Kuprikol 50, může tento prostředek použít preventivně na začátku ošetřování. Hodí se proti všem výše uvedeným houbovým chorobám u zeleniny a brambor, a to v koncentraci 0,4 %. Je však třeba si uvědomit, že jde pouze o kontaktní přípravek, který působí jen preventivně. Naopak při masivním infekčním tlaku a při prvních příznacích napadení plísněmi na uvedených druzích zeleniny a na bramborách se musí ihned použít výše uvedené přípravky (Acrobat MZ WG, Ridomil Gold MZ Pepite, Aliette 80 WG), protože ty mají kromě základní preventivní účinnosti i krátkodobý kurativní účinek a navíc hluboce pronikají do pletiv zeleniny či brambor. Tak např. Aliette 80 WG, který se vyznačuje systémovým působením, má [též](#) především preventivní účinek a má i krátkodobý kurativní účinek (pouze do 48 hodin po vzniku infekce).

Poradenská služba – každou středu, mimo 1. v měsíci, mezi 13.⁰⁰ a 16.⁰⁰ hodinou (na sekretariátě ÚS ČZS)
ZO ČZS si mohou vyzvednout na sekretariátě ÚR ČZS v Olomouci, ulice Zamenhoffova, každou středu, mimo 1. v měsíci:

- ▶ [členské známky na rok 2015 + ke každé známce zdarma „Rukověť zahrádkáře 2015“ + kalendářik ČZS.](#)
Telefonické dotazy mimo středu Vám zodpoví členové ÚS ČZS Olomouc:

Předseda – M. Pazdera, tel.: 605 004 301; e-mail: mirek.pazdera@seznam.cz

tajemník - J. Skarupský, tel.: 605 127 698

hospodář – J. Kačerová, tel.: 775 639 152

Redakce: Vlasta Schubertová, ČZS ÚS Olomouc - konečná úprava

(neprošlo jazykovou úpravou)